

RADA OCHRONY PRACY O BEZPIECZEŃSTWIE WOLONTARIUSZY

STANOWISKO Rady Ochrony Pracy w sprawie bezpieczeństwa wykonywanych świadczeń przez wolontariuszy.

Rada Ochrony Pracy po rozpatrzeniu przedłożonej przez Głównego Inspektora Pracy informacji dotyczącej kontroli Państwowej Inspekcji Pracy przy korzystaniu ze świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy zwraca uwagę na brak regulacji w zakresie formy potwierdzania obowiązku informowania wolontariuszy o ryzyku dla zdrowia przez korzystających ze świadczeń. W praktyce sprawa to trudność w ustaleniu, czy obowiązek ten jest realizowany, a w konsekwencji - czy wolontariusze posiadają dostateczną wiedzę o niebezpieczeństwach związanych z wykonywanymi przez nich świadczeniami. Brak takiej wiedzy może prowadzić do zwiększenia potencjalnych zagrożeń zdrowia lub życia.

Zdaniem Rady konieczne jest monitorowanie funkcjonowania tej instytucji oraz współpraca z podmiotami uprawnionymi do korzystania ze świadczeń wolontariuszy celem uświadomienia ciężących na nich obowiązków, wy-

nikających z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. nr 96, poz. 873 ze zm.).

Łbiquiew Janowski

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy

Według ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, **wolontariuszem jest** każda osoba (fizyczna), która dobrowolnie i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wolontariusz musi posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, tylko wtedy, gdy obowiązek ten wynika z przepisów prawnych.

Wolontariusze mogą być angażowani przez : organizacje pozarządowe (w tym stowarzyszenia i fundacje), inne podmioty, które zgodnie z ustawą prowadzą działalność pożytku publicznego oraz organy administracji publicznej oraz jednostki podległe lub przez nie nadzorowane, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej. Ustawa nie przewiduje możliwości angażowania wolontariuszy przez podmioty gospodarcze.

Wolontariusz pracuje w organizacji na podstawie i w oparciu o porozumienie zawarte z organizacją. Porozumienie powinno określać zakres, sposób i czas wykonywania świadczenia, a także zawierać postanowienie o możliwości jego rozwiązania. W przypadku wolontariatu przekraczającego 30 dni, porozumienie musi mieć formę pisemną, co tym samym oznacza, że dla porozumień krótszych wystarczy forma usta. Jednakże zawsze na żądanie wolontariusza porozumienie musi zostać potwierdzone na piśmie.

Wolontariusz w trakcie lub po zakończeniu świadczenia na rzecz organizacji może zażądać od organizacji wydania mu pisemnego **zaświadczenia o wykonywaniu świadczeń na zasadzie wolontariatu**, zawierające informacje o tym, co wolontariusz robił w ramach swoich obowiązków oraz jakie zdobył doświadczenie. Ponadto, na prośbę wolontariusza organizacja może wystawić pisemną opinię o wykonywanej przez wolontariusza pracy.

Każda organizacja angażująca wolontariuszy **ma obowiązek poinformować go o ewentualnym ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa** związanym z wykonywaniem danego świadczenia, jak również o sposobie ochrony przed ewentualnymi zagrożeniami. Ma ona również **obowiązek zapewnić bezpieczne i higie-**

niczne warunki wykonywania świadczeń, w tym odpowiednie środki ochrony indywidualnej – na takich samych zasadach jak w przypadku pracowników zatrudnionych przy takim samym zadaniu.

Ponadto organizacja ma obowiązek **pokrywania kosztów podróży służbowych i diet wolontariusza** na zasadach dotyczących pracowników. Jednakże wolontariusz może się zrzec tego uprawnienia podpisując oświadczenie o zwolnieniu organizacji z tego obowiązku.

Organizacja ma **obowiązek ubezpieczyć wolontariusza** od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Organizacja może oczekiwać od wolontariusza lojalności, zaangażowania, stosowania się do wskazówek osoby zajmującej się organizacją pracy dla wolontariuszy oraz działania w zgodzie z zawartym porozumieniem.

Organizacja angażująca wolontariuszy ma **obowiązek poinformować wolontariusza** o przysługujących mu prawach i ciężących obowiązkach oraz zapewnić stałą dostępność tych informacji np. przez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń w biurze organizacji.

Ustawa przewiduje możliwość zgłoszenia wolontariusza do powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli wolontariusz nie jest ubezpieczony z innego tytułu.

Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków wolontariuszy organizacja obowiązana jest pokrywać w razie zawarcia porozumienia z wolontariuszem na czas krótszy niż 30 dni. Jeżeli natomiast organizacja zawiera porozumienie na czas przekraczający 30 dni, to wolontariusz objęty zostaje ubezpieczeniem z tytułu nieszczęśliwych wypadków na mocy **tzw. małej ustawy wypadkowej**. Zgodnie z tą ustawą wolontariuszowi, który ulegnie wypadkowi przy wykonywaniu świadczeń wolontariackich w przypadku wystąpienia nagłego zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną wywołującego uraz bądź śmierć przysługiwane będzie : renta z tytułu niezdolności do pracy, jednorazowe odszkodowanie bądź świadczenie zdrowotne w zakresie leczenia następstw wypadku lub choroby zawodowej.